

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1-3 ในบทนี้จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

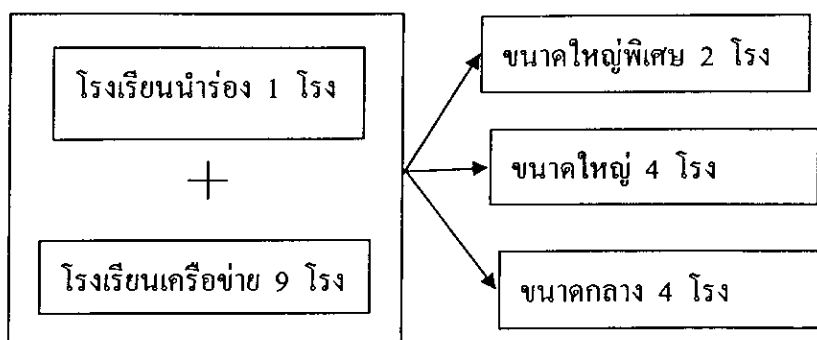
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ครูปฏิบัติการสอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย จำนวน 10 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน รองผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 10 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 655 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 150 คน รวม 825 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากประชากร จำนวน 10 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน รองผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 10 คน ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 242 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 110 คน รวม 372 คน ซึ่งการกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน มีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.2.1 จากโรงเรียนนาร่องจำนวน 1 โรงเรียน โรงเรียนเครือข่ายจำนวน 9 โรงเรียน รวม 10 โรงเรียน กำหนดขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปรากฏว่าได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 4 โรงเรียน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

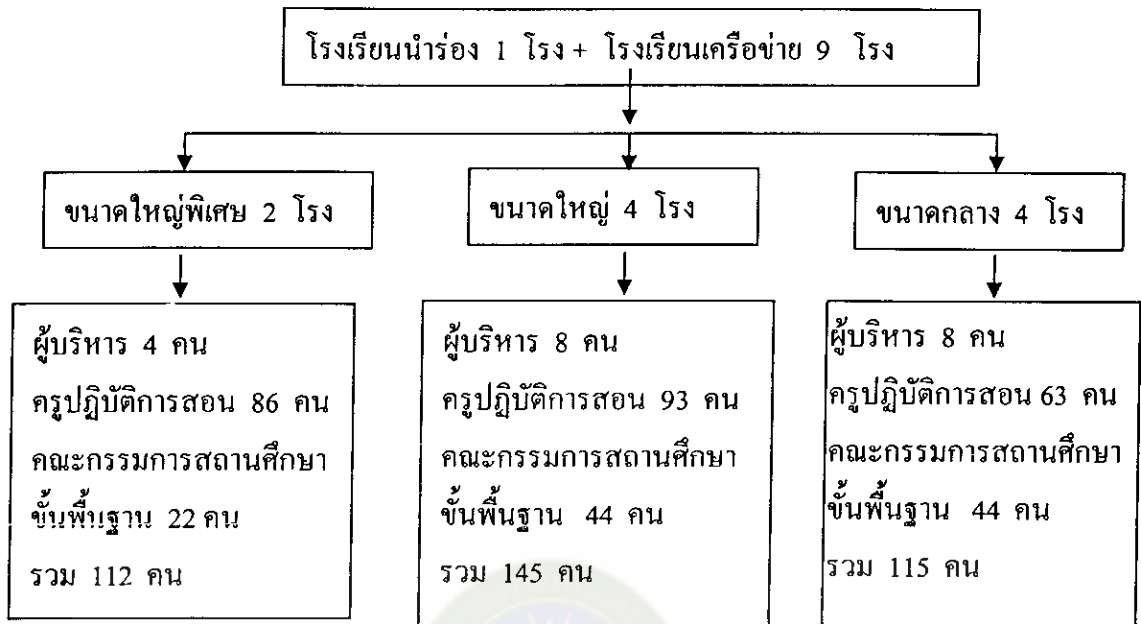
แผนภูมิที่ 1 แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนและขนาดโรงเรียน

1.2.2 ผู้บริหารโรงเรียน และรองผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ เลือกรุ่นตัวอย่างแบบเจาะจงโดยเลือกจากประชากรทั้งหมด จำนวน 20 คน แยกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 10 คน และรองผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 10 คน

1.2.3 ครูปฏิบัติการสอน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด . 2535 :39) ได้ครูปฏิบัติการสอน จำนวน 242 คน แยกตามขนาดโรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 86 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 93 คน และโรงเรียนขนาดกลาง 63 คน รวมเป็น 242 คน

1.2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน แล้วสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด . 2535 :39) ปรากฏว่าได้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 110 คน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ได้คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 22 คน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 44 คน และโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 44 คน

จากวิธีการสุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นจึงขอเสนอเป็นแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน

จากวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจะขอนำเสนอจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูปฏิบัติการ สอน		คณะกรรมการ สถานศึกษา		รวม	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	ขนาดใหญ่พิเศษ								
	โรงเรียนเทพศิรินทร์พิทยาสรรพ์	2	2	137	51	15	11	154	64
2.	โรงเรียนบัวขาว	2	2	93	35	15	11	110	48
	รวม	4	4	230	86	30	22	264	112

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ผู้บริหาร		ครูปฏิบัติการ สอน		คณะกรรมการ สถานศึกษา		รวม	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
3.	ขนาดใหญ่ โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์	2	2	73	25	15	11	90	38
4.	โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม	2	2	69	23	15	11	86	36
5.	โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร	2	2	77	26	15	11	94	39
6.	โรงเรียนบ้านนาคูพัฒนา- "กรป.กลางอุบลรัตน์"	2	2	48	19	15	11	65	32
	รวม	8	8	267	93	60	44	335	145
7.	ขนาดกลาง โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร	2	2	40	16	15	11	57	29
8.	โรงเรียนคำม่วง	2	2	38	15	15	11	55	28
9.	โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร	2	2	35	14	15	11	52	27
10.	โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม	2	2	45	18	15	11	62	31
	รวม	8	8	158	63	60	44	226	115
	รวมทั้งหมด	20	20	655	242	150	110	825	372

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีจำนวน 8 ด้าน 68 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายความว่า มีปัญหาในการดำเนินการมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีปัญหาในการดำเนินการมาก
- 3 หมายความว่า มีปัญหาในการดำเนินการปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีปัญหาในการดำเนินการน้อย
- 1 หมายความว่า มีปัญหาในการดำเนินการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า

3.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามรูปแบบที่กำหนดไว้

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงแก้ไข และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

3.5.1 นายสุรเชษฐ์ ช่างถม วุฒิ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนดงบังพิสัยนวการนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา

3.5.2 นายบุญเลิศ ประระตะโก วุฒิ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือวัด

3.5.3 นายวัฒนदार ปานเพชร วุฒิ ศ.ศ.ม. (ไทยคดีศึกษา เน้นสังคมศาสตร์) ตำแหน่งครู โรงเรียนวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อ

ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา

3.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหารโรงเรียน รองผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ครูปฏิบัติการสอนและ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวชิรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 40 ฉบับ มีค่า Item-total ตั้งแต่ 0.65 – 0.87 แล้วนำมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและหาคุณภาพแล้ว มาปรับปรุง จัดพิมพ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 - 3 และ ขอนหนังสือรับรองขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 - 3 ถึงผู้บริหารโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์เขต 1 - 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้แบบสอบถามคืนทั้งหมดจำนวน 372 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลดังนี้

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติในการวิเคราะห์คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ หาค่าเชิงคุณภาพแล้วสรุปเป็นเชิงพรรณนา

5.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.3.2 ตอนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	การแปลความ
4.51 – 5.00	หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.3.3 ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพบุคลากรและขนาดโรงเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใช้สถิติ F – test แบบ Two - way ANOVA โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.3.4 ตอนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์โดยแสดงตารางแจกแจงความถี่

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค

6.2 สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

6.2.1 ค่าเฉลี่ย

6.2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2.3 ร้อยละ

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

ทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง

(Two - way ANOVA)